

VIŠAK VASPITAČA, NASTAVNIKA, MENADŽERA, EKONOMISTA I
PRAVNIKA

NA POSAO ČEKA SVAKI ČETVRTI VISOKOŠKOLAC

Da fakultetska diploma više nije garant zaposlenja potvrđuju podaci sa evidencije nezaposlenih Zavoda za zapošljavanje na kojoj su tokom prošle godine 23,1 odsto činili visokoškolci

Jelena Vadon Đurišić

U Crnoj Gori tokom 2016. godine na evidenciji nezaposlenih Zavoda za zapošljavanje nalazilo se oko 49.000 građana, od čega je skoro četvrtina, 23,1 odsto, sa visokom stručnom spremom.

Na našem tržištu rada u vidu ponude, tražnje i zapošljavanja u toku godine prosječno je prisutno oko 750 zanimanja sa visokom stručnom spremom sistemizovanih u 60 grupa zanimanja odnosno područja rada, a posao najviše čekaju, kazali su Dnevnim novinama iz Zavoda, vaspitači i nastavnici društveno-humanitarnih oblasti, menadžeri

i organizatori, ekonomisti i pravnici.

Te grupe zanimanja, pojasnili su iz Zavoda, čine više od 55 procenata ponude visokoškolaca.

■ POLOVINA NA BIROU

Dugoročno nezaposleno je 50,5 odsto visokoškolaca koji, kako su objasnili, posao traže duže od godinu.

"Jedan od razloga ovako visokog procenta je Program stručnog osposobljavanja visokoškolaca, jer dok su uključeni u taj program nijesu zaposleni i vode se na evidenciji nezaposlenih kod Zavoda

“

Pitanje deficitarnosti zanimanja je kompleksno pitanje, ali se može reći da u određenoj mjeri u špičevima sezone je prisutan deficit profesora matematike, dok je kod većine zanimanja tražnja manja od ponude

”

da za zapošljavanje, dok ih MONSTAT vodi kao zaposlene u skladu sa definicijom zaposlenosti iz Ankete u radnoj snazi", pojasnili su iz Zavoda.

Tražnja za visokoškolcima se, dodaju, posljednjih nekoliko godina kreće između 5.500-10.000 oglašanih slobodnih radnih mjesta.

"Najveći obim zapošljavanja je evidentiran kod zanimanja gdje je ponuda najveća i koju po pravilu prati najveća tražnja - ekonomisti, pravnici, vaspitači i nastavnici društveno-humanitarnih oblasti, menadžeri i organizatori", kazali su iz Zavoda. Pitanje deficitarnosti zanimanja je kompleksno pitanje, ali se može reći da u određenoj mjeri u špičevima sezone je prisutan deficit profesora matematike, dok je kod većine zanimanja tražnja manja od ponude.

■ NASTAVLJENI TRENDOVI IZ 2015. GODINE

Tokom 2016. godine nastavljani su trendovi na tržištu rada iz druge polovine 2015. godine koje karakteriše rast nezaposlenosti, izraženo zapošljavanjem strane radne snage, znatan rast broja novoprijavljenih na evidenciju nezaposlenih, prije svega žena.

"Svake godine, tokom marta, pripremamo analizu kretanja na tržištu rada kojom se sagledavaju odnosi i kretanja od značaja za dimenzioniranje upisnih kvota, kako u srednjim, tako i u viso-

Foto: Vedran Ilić

Kuda sa diplomom?

OMISTA I PRAVNIKA

Stručno osposobljavanje prošlo 14.825 mladih

Tržište rada Crne Gore karakteriše nekoliko izazova među kojima je, ističu, i nezaposlenost visokoškolača.

"Prema svim izazovima odnosno se krajnje odgovorno i u skladu sa mogućnostima, prije svega finansijskim, utičemo na njihovo ublažavanje i rješavanje. Realizujemo mjere aktivne politike zapošljavanja koji se ciljano odnose na nezaposlena lica sa visokim nivoom obrazovanja ali i programe u kojima su ciljna grupa nezaposlena lica stih nivoa obrazovanja pa i visokog", kazali su iz Zavoda.

Već nekoliko godina, podsjecaju, realizuje se program stručnog osposobljavanja osoba sa stečenim visokim obrazovanjem u kojem se, na godišnjem nivou,

prosječno obuhvata oko 3.500 visokoškolača.

"Njime je u posljednjih nekoliko godina obuhvaćeno 14.825 osoba. Takođe, Zavod realizuje i program "Mladi su naš potencijal" koji je namijenjen isključivo visokoškolačima, dok je programima sticanja znanja i vještina, odnosno sticanja ključnih vještina za poslednjih pet godina obuhvaćeno više od 5.500 visokoškolača", kazali su iz Zavoda i objasnili da je riječ o znanju jezika, kompjutera, znanjima iz oblasti preduzetništva itd.

Od ukupnog broja korisnika tog programa, kako su rekli, 27,7 odsto su visokoškolači.

Korisnici Programa kreditiranja preduzetništva su takođe i lica sa visokim obrazovanjem.

koobrazovnim institucijama. Analizom se sagledava obim i struktura ponude, prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih raznih profila obrazovanja iz školskog sistema i sa tržišta rada, obim i struktura tražnje i obim i struktura zapošljavanja, objasnili su iz Zavoda i dodali da je analiziranje odnosa ponude, tražnje i zapo-

šljavanja rađeno na makro, regionalnom i mikro nivou, kao i na nivou kvalifikacija, grupa zanimanja i zanimanja.

Taj prilično obiman materijal dostavlja se svake godine Ministarstvu prosvjete, Univerzitetu Crne Gore, Centru za stručno obrazovanje i svim drugim zainteresovanim institucijama.

Tokom 2016. godine nastavljene su trendovi na tržištu rada iz druge polovine 2015. godine koje karakteriše rast nezaposlenosti, izraženo zapošljavanje strane radne snage, znan rast broja novoprijavljenih na evidenciju nezaposlenih, prije svega žena

NA PROMOTIVNOM PREDAVANJU PREDSTAVLJEN TELEMONTTEKG

Revolucionarno sredstvo za brzu dijagnostiku bolesti srca

Telemedicinski sistem Telemonttekg za brzu dijagnostiku bolesti srca u Crnoj Gori spreman je za upotrebu, najavili su juče na promotivnom predavanju u Institutu za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore predstavnici Asocijacije za preventivnu pedijatriju Crne Gore.

Voda projekta prof. dr Vesna Miranović objasnila je da će sa medicinskim sredstvom Telemonttekg, koji će vrlo brzo staviti u funkciju moći da se približe idealnom zlatnom standardu postavljajući dijagnoze nerazjašnjenih poremećaja srčanog ritma.

"Telemonttekg je prešao dug put od ideje koja se rođila zahvaljujući dr Goranu Vukomanoviću i timu inženjera koji su sa njim radili. Predstoji formiranje start up kompanije i profesionalnog ekspertnog tima doktora za aritmije, odnosno mreže ljekara koji će biti stalno na vezi i kontrolisati na koji način rade srca pacijenata", pojasnila je ona.

Za razliku od drugih medicinskih proizvoda Telemonttekg ima i platformu koju čine ljekari, a kombinacija medicinsko sredstvo i platforma, istakla je Miranović, apsolutno može da donese napredak.

"Cilj nam je da izademo na tržište prije svega kroz medicinske ustanove, da ponudimo Kliničkom centru da pacijentu sa poremećajem srčanog ritma koji nismo u stanju da zabilježimo na klasičnom holteru damo aparat da ga ponese kući i da u trenutku kada ima poremećaj srčanog ritma stavi aparat na grudni koš i pritisne dugme za snimanje i pošalje snimak na cloud server gdje ga umreženi ljekar preko web aplikacije na mobilnom telefonu analizira i šalje poruku pacijentu da li je riječ o bezazlenom poremećaju srčanog ritma ili se mora hitno javiti najbližoj zdravstvenoj ustanovi", objasnila je Miranović.

Koristi zdravstvenog sistema od Telemonttekg aparata su, ističe, višestruke.

"Svako će moći bez obzira kad i gdje se nalazio ukoliko ima signal na mobilnom telefonu da postavi dijagnostiku za poremećaja srčanog ritma jer će u pozadini staja-

Foto: Vedran Ilić

“ Svako će moći bez obzira kad i gdje se nalazio ukoliko ima signal na mobilnom telefonu da postavi dijagnozu poremećaja srčanog ritma jer će u pozadini stajati bez prepreke najbolji aritmolozi u državi. Povećana je dijagnostička tačnost, servis je dostupan svim pacijentima, a biće podrška i ljekarima opšte prakse **”**

ti bez prepreke najbolji aritmolozi u državi. Povećana je dijagnostička tačnost, servis je dostupan svim pacijentima, a biće podrška i ljekarima opšte prakse", naglasila je Miranović.

Svjetsko tržište je, dodaje, željno telemedicinskih sredstava.

Telemonttekg je trokanalni aparat koji, objasnilo je dr Goran Vukomanović sa Univerzitetske dječje klinike, pruža tri različita pogleda sa tri strane svijeta na aritmiju, a dijagnostika je daleko bolja, brža i efikasnija sa tri kanala.

"Riječ je o jednostavnom hardveru koji je lak za nošenje, ne izahjeva nikakve pripreme ni lijepljenje, koji će registrovati signal i za manje od 20 sekundi se povezuje sa serverom koji će taj ekg snimak poslati na cloud gdje će biti analiziran od strane ekspertskog tima, a dijagno-

stika kompletirana", kazao je Vukomanović i istakao da je ključan tim.

Kako je objasnio, Telemonttekg funkcioniše na način što pacijent nosi sa sobom aparat koji je povezan sa mobilnim telefonom ili tabletom, mora da postoji vajrles okruženje ili GPRS signal, aparat se stavlja na grudni koš i kreće snimanje i ide na server gdje ga čeka algoritam koji ako kaže "ovo ne valja" to ide hitno doktorima na njihove tablete, telefone ili kompjutere koji čitaju taj algoritam i daju tumačenje.

"Izgleda prosto, ali to do sada niko nije napravio", istakao je Vukomanović.

Iznenadna smrt kod sportista je rijetka, ali izuzetno traumatična i tu prednjače, kako je rekao, kardiovaskularni uzroci, a više od 90 odsto njih umre pri naporu.

"Riječ je o inovativnom projektu koji treba da, odnosno može da bude veoma revolucionaran na području preventivne pedijatrije i kardiologija u Crnoj Gori", kazao je direktor podgoričkog Doma zdravlja i predsjednik Asocijacije za preventivnu pedijatriju doc. dr Nebojša Kavarić.

U Crnoj Gori, kako je kazao, više od 33 odsto stanovništva starije je od 65 godina, a na području Podgorice oko 35 hiljade stanovnika, većinom starijih od 70 godina živi u ruralnom području i kod njih bi primjena Telemonttekg-a, kako je rekao, olakšala organizaciju zdravstvene zaštite na seoskom području. J.V.D.